

Valmistelija

Erja Heikkinen, resurssipäällikkö, p.040 193 6338

Eduskunnan hyväksymät hankintalain muutokset tulevat sovellettaviksi 1.7.2027 alkaen, siirtymäajan päätyttyä. Muutoksen keskeinen sisältö koskee osakeyhtiömuotoisia sidosyksiköitä: sidosyksikön omistajan omistusosuuden tulee olla vähintään 10 prosenttia, jotta hankintayksikkö voi jatkossa hankkia palveluita sidosyksiköltään. Mikäli omistusosuus jää tämän rajan alle, hankintayksikön on lähtökohtaisesti irtisanottava sidosyksikön kanssa tehdyt sopimukset päättymään viimeistään 30.6.2027 mennessä.

Laki mahdollistaa kuitenkin pidemmän, enintään 30.6.2030 asti ulottuvan siirtymäajan hyödyntämisen, mikäli sopimuksen irtisanomisesta aiheutuisi kohtuuttomia seurauksia, siihen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä tai sopimuksen ennenaikainen päättäminen voisi vaarantaa kyberturvallisuuden. Pidemmän siirtymäajan käyttöönotto edellyttää, että hankintayksikkö tekee asiasta määrämuotoisen ilmoituksen Valtiokonttorille viimeistään 30.9.2026.

Pudasjärven kaupungin omistusosuus kaupunki ICT-palveluiden tuottajasta LapIT Oy:stä on 1,3 prosenttia. Omistusosuuden nostaminen uuden lain edellyttämään vähintään 10 prosenttiin ei ole taloudellisesti eikä käytännössä mahdollista toteuttaa itsenäisesti lyhyellä aikavälillä. Kaupungin toiminta on pitkäaikaisesti ja laajasti integroitunut LapIT Oy:n tuottamiin kriittisiin ICT-infrastruktuurin ja perustietotekniikan palveluihin, joiden äkillinen katkeaminen jo 30.6.2027 mennessä muodostaisi merkittävän riskin palveluiden jatkuvuudelle, tietoturvalle ja varautumiselle.

Pidemmän siirtymäajan hyödyntäminen ei sido kaupunkia mihinkään tiettyyn lopputulokseen ICT-palveluiden järjestämisen suhteen, vaan antaa aikaa arvioida yhdessä LapIT:n muiden omistajien kanssa, miten tarvittavat ICT-palvelut järjestetään jatkossa. Käytettävissä olevia vaihtoehtoja voivat olla esimerkiksi omistajien välisten yhteistoimintarakenteiden kehittäminen, toimivallan siirtäminen yhteiselle organisaatiolle, sidosyksikön yhtiömuodon muuttaminen, oman osaamisen vahvistaminen sekä palveluiden hankkiminen kilpailuttamalla markkinoilta. Kuhunkin vaihtoehtoon liittyy oikeudellisia, toiminnallisia, taloudellisia ja teknisiä vaikutuksia, jotka tulee selvittää ja arvioida huolellisesti ennen lopullisten ratkaisujen tekemistä. Vaihtoehtojen selvittäminen ja mahdollinen toteutus vievät aikaa, ja niihin liittyy sekä kustannuksia että palveluiden jatkuvuuteen kohdistuvia riskejä.

ICT-palvelut muodostavat laajan, alueellisesti integroituneen kokonaisuuden, jonka muuttaminen edellyttää huolellista valmistelua, vaihtoehtojen vertailua, sopimusjärjestelyjen uudistamista ja teknisiä muutoksia, todennäköisesti myös yhteistyössä muiden omistajien kanssa. Riittävä siirtymäaika mahdollistaa muutosten toteuttamisen hallitusti, turvaten palveluiden jatkuvuuden ja tietoturvan koko prosessin ajan, ja vähentää riskiä siitä, että kaupunki joutuisi tekemään kiireessä pitkällä aikavälillä epätarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Kaupungin rajalliset resurssit eivät myöskään mahdollista useiden samanaikaisten järjestelmä- ja palvelumuutosten toteuttamista ilman

merkittävää toiminnallista riskiä, minkä vuoksi vaihtoehtojen selvittäminen edellyttää erillistä, kohdennettua valmistelutyötä.

Pudasjärven kaupungilla on käynnissä neuvottelut Kuntayhtymä Kaaren perustamisesta Utajärven, Vaalan ja Taivalkosken kuntien kanssa. Kuntayhtymä tuottaisi ICT-hallinnon ja tietohallinnon asiantuntijapalvelut ja saattaisi toimia myös jäsenkuntien yhteisenä yhteishankintayksikkönä. Puheena olevilla ilmoituksilla varmistetaan kriittisten palveluiden jatkuminen, jos em. kuntayhtymän perustaminen ei toteudu tai toiminnan aloittaminen (tarkemmin ko. tehtävien järjestämisvastuun siirtäminen kunnalta kuntayhtymälle) viivästyy 1.7.2027 myöhempään ajankohtaan.

Yritysvaikutusten arviointi: Kaupungin tekemillä hankinnoilla on vaikutusta yrityksiin.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää: 1.hyödyntää hankintalain mahdollistamaa pidempää siirtymäaika enintään 30.6.2030 asti LapIT Oy:n kanssa tehtyjen sopimusten osalta; ja 2.valtuuttaa resurssipäällikön tekemään asiaa koskevan ilmoituksen Valtiokonttorille määräaikaan 30.9.2026 mennessä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti:

1. hyödyntää hankintalain mahdollistamaa pidempää siirtymäaika enintään 30.6.2030 asti LapIT Oy:n kanssa tehtyjen sopimusten osalta (liite 3); ja
- 2.valtuuttaa resurssipäällikön tekemään asiaa koskevan ilmoituksen, ja täydentämään sitä tarvittaessa, Valtiokonttorille määräaikaan 30.9.2026 mennessä.

Jakelu